

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік 20 кор
на пів року 10 кор
на чверть року 5 кор
на місяць 176 кор

За границею.

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі число по 10 сот.

РУСЛАН

«Вирнеш ми очи і душу ми вирнеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — 3 Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят в 5½ год. пополудня.

Редация, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. І. п. Дюбровського (Хорунджини). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсманна.

Реконцепція звертає ся лише на попередні застереження. — Рекламация неопечатані вільні від порта. — Оголошення звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надіславим» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесення по 30 с. від стрічки.

„Політичний лексикон для молодіжи“.

(Дальше).

Так само, як невірно представив п. Ю. Бачинський генезу і склад сторонництва народоців, так само невірно подає він генезу радикальної партії. Автор представляє справу так, що «поки народоці находили ся в початкових стадиях свого суспільно-культурного розвитку, поти їх співділанє (з konieczności) з «попамі-народоцями» могло мати певне оправданє. Але із зростом світської мійської частини української суспільности в Галичині, а не менше з її ідейним зростом така злука не могла довго удержати ся — розлом мусів наступити».

Таке представленє генези радикальної партії не відповідає зовсім дійсній правді. Ті люди, що утворили радикальну партію, не входили ніколи в склад сторонництва народоців, отже не може бути тут мови про розлом сторонництва народоців. З представлення п. Бачинського виходило би, що «світська, міщанська частина української суспільности в Галичині» — ідейна — відділила ся від народоців і утворила радикальну партію, а «попи-народоці» лишили ся в народоцкім сторонництві. Тимчасом є се неперечним фактом, що й по утвореню радикальної партії в сторонництві народоців було значне число світських людей, керма сего сторонництва спочила в руках світських народоців д-ра Олександра Огоновського, Юл. Романчука і до виділів усіх народоцких товариств та інституцій входили переважно світські люди а лише в дуже незначнім числі священники.

Радикальна партія заклонула ся, так сказатиб, тоді, коли появил ся в Галичині в першій половині 70-их років пок. Михайло Драгоманів. Послаництво єго якоєсь не мало успіху між народоцями, хоч він тут входив в переговори з визначнішими представниками сего сторонництва. Тимто він звернув ся до молодіжи, особливо згуртованої в товаристві «Академічеській Кружок», котре видавало в 1874—1877 літературну часопись «Другъ». В тій часописи брали участь побіч Ореста Авдиковського, Осива Маркова і ин. також Михайло Павлик, Іван Франко і ин., а коли старші Русини-народоці і студенти-народоці громадили ся коло літерат.-політ. часописи «Правда» і писали чисто народною мовою і фонетичною правописю, виходив «Другъ» етимологічною правописю і доволі мішаним галицко-руским «язичием». Драгоманів зумів отже для своїх ідей приєднати Павлика, Франка і ин., хоч і між народоцями найпов прихильників, між иншими Остапа Терлецького і деяких молодших. Приєднані Драгомановим молоді люди почали займатися головно суспільними питаннями а небагом (1878 р.) почав появляти ся літературно-політичний місячник з радикальним напрямом під редакцією М. Павлика п. з. Громадский Друг, а після єго упадку збірки Дзвін і Молот. Одначе не можна в тих часах говорити ще про якунебудь радикальну партію, позаяк не було ще тоді ніякої організації, аж з кінцем 1890 р. повстає «руско-українська радикальна партія» основана у Львові, а в склад єї ввійшли М. Павлик, Н. Франко, Трильовський, Данилович, і «молоде покоління» Євгеній Левіцький, Будзиновський і ин. Прилучив ся до них також тодішній по-

сол соймовий д-р. Окуневський, про котрого з п. Юл. Бачинським можна сказати, що «належав до кількох партій». Руско-укр. радикальна партія оповістила тоді в своїм органі «Народ» програму максимальну і мінімальну, котра була живцем взята з західно-європейського соціал-демократичного жерела. Як признає навіть п. Михайло Лозинський, «програма і діяльність радикальної партії була одною з перших проб перенести соціалізм на село» (Літ. (Н. Вістн. 1905, I. стор. 27), а те саме висловлює, лише троха иншими словами, також п. Юл. Бачинський, що радикальна партія «добула право горожанства (?) серед української суспільности в Галичині понятям о там великім (?) культурнім (??) значіню як: соціалізм, революціо, атеїзм (се також великого культурного значіння!) — Ред. Русл.) і т. п., тим стала ся в культурнім розвою галицкої України дуже важним і визначним етапом (!)». «Розуміє ся, каже дальше п. Юл. Бачинський, що піднімаючи сі ідеали, мусіли радикали позискати для зреалізованя якусь силу, отже згон мужиків», а «піднімаючи єї ідеали, мусіли виступити проти духовенства», бо се, на єго погляд, «найбільший натуральний ворог всякої вільної думки, поступу» і т. п. Тут отже словами пп. Юл. Бачинського і М. Лозинського виразно вказана ціль і задача радикальної партії і ми признаємо, що так ціль як і задача представлені ясно і вірно. Одначе з наведених нами в горі обставин і подій виходить не менше ясно, що ся партія витворила ся не наслідком розлому сторонництва руских народоців, не наслідком того, мовби світська, міщанська частина руских наро-

ЯРОШЕНКО.

Исторична повість ОСИПА МАКОВЕЯ (нагороджена „Михайловою премією“ 1905 р.)

(Дальше).

— Вже ми їм дамо раду, нехай ми лише погоймо ся з Ляхами.

— Як то? — спитав ся Микула цікаво.

— З Ляхами погодимо ся, відшлемо їх до дому, а козаків схрупаєм, як кіт мишку.

— Се хто таке придумав?

— Хто? Ми! Та се ж у нас не новина. Ціле військо так собі міркує. А в Радулі, у волоського господаря, кождий чура говорить, що заберемо і того сивого пса, Сагайдачного, всю старшину. Не вийдуть живі відси.

— Ви там були у Радулі? — спитав ся Чамчан.

— Вчєра був. Томша послав мене з листом. У Радулі є післянець від польського гетмана. Кажуть: згоди хоче. А люди Радулі оповідають собі таке.

— Видумують тай годі! — замітив Микула.

— Може видумують, а може й ні. На війні всяке буває — відповів Турок рівнодушно. — Але польський посол є.

— Ну, се ще не біда, як погодять ся — кавав Чамчан.

— Добре, добре, нехай годять ся! Але яка згода повинна бути?

Турок видивив ся счудовано на Микулу: — Та сеж у нас найменший чура знає, а ти не знаєш! Козаків треба нам винівечити до ног! І коли прийде до згоди, то козакам се не вийде на сухо. Ми не пристанем на таку згоду, де-б козаки цілі вийшли.

— Уже би то наш господар Томша не вчинив такої волі Ляхам — сказав Чамчан.

— Томша ві, бо ще не забув Корецького, Могви й инших, але Радула... А там хто знає, що Томша зробив би: чого-б мав жалувати козаків?

Микула знав, що у словах Турка багато неправди — от верзе щось чоловік, що крутить ся коло великих панів і вдає розумного — але про те заболіло його, що чи в Поляків чи в Турків усе йде торг над козаками, тими самими козаками, що доси так добре постояли за себе і за добру справу, за христіянство, за цільність польської держави...

Так розмовляючи, ішли всі три по через низший обоз турецький. По нічнім нападі Турки тепер поправили свої окопи і хоронили покійників. В обозі було подібно, як у козаків: вози, коні, кватири для поодиноких відділів війська, кухарі — тільки видно було, що військо більше виспочиванє і не голодне. Цілі череди овець блєяли зараз за обозом та ждали своєї черги, коли мали йти під віж.

Ніхто й не чіпав Чамчана та його товаришів; лиш одному мусів турецькому старшому мусів провідник пояснити, в чім діло. Чамчан уже виймив лист Томші, але не було потрібно: Турок не був цікавий читати його. Микула чудовав ся, які се спокійні люди, й очима шукав ясиру. Ясир не зараз показав ся. Треба було минути цілий низший обоз, кухні, склади сіна і соломи, череди верблюдів, коний, волів і овець — і тільки тоді побачили в чистім полі новий обоз — не обоз, а широке коновиско, повне людей. Кіннота з нагайками і різками з тавоми стояла на вкруги ясиру, не пускаючи нікого поза назначену межу. Відділ війська стояв недалеко, готовий сторожу виручити; кухарі варили страву у великих казанах. У тих живих окопах з кінноти ходили і сиділи тисячі людей, як череда овець, зігнана в кошару.

Серце забило ся в Микулі сильніше: йому здавало ся, що із сеї громади людей ось зараз вибіжить його родина, його мама, його жінка, його любий Тодірко. Мабуть дуже змарнів хлопець... Старий Чамчан ішов також мовчки і не зводив очий з ясиру. Там уже люди помітили, що хтось приходить на звіді — і сотки збігли ся в громаду та придивляли ся Чамчанови, Микулі і Туркови. Сторожа не пускала їх дальше і бранці стали кричати: «Ходіть до нас! ходіть до нас!»

Але провідник повів Чамчана й Ярошенка перше до чорбаді, десятника і наставника яни-

довців відорвала ся від «попів-народовців», а лише тим способом, що Драгоманів відобув з «Академ. Кружка» відповідні до того живла, з котрими в дальших роках злучила ся частина «молодого покоління» і так повстав спершу сей гурт, що видавався конфісковані звичайно прокуратуриєю збірки, котрих заголовки ми поперед на вели, відтак пустив ся розповсюджувати по селах ті «ідеали: соціялізм, революцію, атеїзм» і т. п. а доперва в р. 1890 виступив яко зорганізована партія.

Однак в починах показало ся, що радикали рускі також не уміли поставити ясних і практичних домагань для сільського і маломіщанського (головно руского) населення а обертали ся у високопарних загальниках теоретичних і Максівських формулках, неприступних і незрозумілих для руского мужика, котрого они намагали ся позискати для своїх цілей. Навіть в своїх поїздах по селах частійше розправляли они перед мужиками про атеїзм (появив ся і катехізм радикальний п. з. Нова Віра М. Павлика) або про Йосифинський патент о церковних требах, щоби тим підорвати звязь селян і маломіщан з Церквою і духовенством, як про дійсні потреби селян, як про справи, котрі могли би мужиків научити практичного, розумного і поступового господарства, як про хліборобську і взагалі економічну організацію, котра могла би селянство двигнути матеріально, визволити его з лихви і іншої біди. Але якнебудь неодному мужикови доскулили часом до живого вельми високо натягнені церковні треби, побірані особливо деякими сьвященниками станиціславської епархії, котрих сини були радикальними апостолами, то якось радикальні теорії про нову віру або про атеїзм не чіпали ся глуздів нашого мужика, він оставав вірний Церкві навіть тоді, коли приїздив на зїзд руско-укр. радикальної партії і іменував ся відпоручником радикальної організації місцевої, котрої в дійсности не було. Отсе спонукало радикалів взяти ся за практичні справи і одним з перших питань, якими хотіли радикали приєднати селянство і які були довший час сталою точкою на дневнім порядку радикальних зїч і зїздів, се було — про мочене конопель.

Радикальна партія скоро побачила, що єї максимальна і мінімальна програма, зачерпана з країв фабричних і промислових не дасть ся приложити до нашого селянства, але з другого боку не хотіла она так легко зрікати ся тих «ідеалів». Тимто на кождім дальшій зїзді рус.-укр. радикальної партії була сталою точкою дне-

вного порядку — ревізія і зміна програми так що опісля говорено жартовливо, що рускі радикали що місяця змінюють програму. Максимальна і мінімальна програма не була іменно витворена на основі житєвих потреб і інтересів руского селянства та міщанства, але взята з західно-європейських шаблонів і формул, до яких партія хотіла конечно достроїти наше селянство і зробити з него «робітний люд» в розумію західно-європейських промислових і фабричних країв. В тім то лежала і головна хиба сеї програми, єї нездійснимість, малоуспішність або безуспішність змагань рус.-укр. радикальної партії.

(Дальше буде).

Япаньско-російска війна.

Велика морска битва.

Новий погром на морю! Флотя Рождественського розбита. Рештки єї переслідують дві япаньські ескадри: Тога і Камімури, заступивши їй дорогу з усіх боків! Отсе вістка, яку принесла нам неділя, а яка безперечно потрясла цілий сьвіт. Однак щоби з суперечних, а в дечім і пересадних вістий вишолупати зерно правди, треба їх брати критично. Отже передовсім телеграма петербурскої агенції оголошує пильне донесенє свого кореспондента з Чіфу, що після приватного донесеня до тамошнього япаньского консуляту, велика часть балтійської флотії стрітила ся в кореаньскім проливі вчора вечером з япаньскою флотою і прийшло там до битви. — Про вислід битви не доносить нічо ся телеграма, а натомість до бюро Райтера телеграфують з Вашингтону: Американський консуль в Нагасакі доносить до департаменту стапу, що Япанці затопили на кореаньській дорозі російський панцирник і чотири інші російські военні кораблі, а також корабель з варштатами.

Вражав нас передовсім ся обставина, що Рождественський, якого ще завжди шукали на індо-хіньскім морю, біля Формози або Рибакких островів, виринув нараз аж в корейскім проливі, звідки вже всего 26 годин морської дороги до Владивостока, є то майже те саме місце, де сього часу Камімура заступив дорогу владивостоцькій ескадрі, яка плила на стрічу портартурській і затопив тоді «Рурика». На всякий спосіб годить ся піднести єю обставину, що Рождественський не старав ся оманити битви, обіздючи Япанію, як се припускали загально, а з правдивою погордою смерті привняв курс прямо через сам осередок япаньської області, наражаючи ся не тільки на скомбіновану акцію повних япаньських ескадр і торпедівців, а навіть і на міни, якими Япанці мали загородити корейскій пролив.

Про подробиці битви доносять англійські жерела, що битва розпочала ся передвчера, в суботу і ще до тепер не скінчила ся. Ситуація Рождественського є майже без виходу, бо япаньські кораблі формально замкнули єї у вузкім проливі. До битви прийшло в хвилі, коли Рождественський найменше надїяв ся єї. Тоґо укрявав ся цілий час, і заняв становиско в пристани Мої, звідки міг в данім випадку дуже легко зайти дорогу Рождественському чи то на схід, на тихім Океані, чи на захід у вході до япаньского моря. Доперва коли одержав зовсім певні вісти, що російська ескадра вплинула до корейского проливу, він повною силою пари наскочив на неприятели, а рівночасно надплинула також ескадра Камімури з півночі. Успішні атаки торпедівців на російських морських велитів уможливила мрака. Кружляк «Володимир» одержав дуже тяжкі ушкодження.

Коли розважимо ситуацію сеї битви на морю, то мусимо признати, що мимо того, що в корейскім проливі Рождественський наразив ся на атаки численних торпедівців, які на отвертій океані не могли би були его атакувати так успішно, — то все таки він раціональнійше зробив, вибираючи отсю дорогу. В разі обіздження довкола Япанії, Тоґо був би ішов слідком за ним, а Камімура і торпедівці були би через япаньске море зайшли єму дорогу на півночі і виконали скомбінований атак при таких самих

корисних обставинах в однім з проливів між ланцухом островів, що тягнуть ся від північного кінця Япанії до Камчатки. Та в тім випадку Рождественський був би наложив собі в четверо дороги і від місця сподїваної битви мав би таке саме віддаленє до Владивостока, як має его тепер.

Годі єще, на підставі дотеперішних вісток, збагнути остаточного вислїду сеї найбільшої може битви морської, яка розіграла ся коли небудь в історії людства, однак судячи по тім, що сього часу на три владивостоцькі кружляки, заскочені переважаючою ескадрою Камімури, два уціли, мимо тяжких ушкоджень, доплили до Владивостока, переважаюча сила російської флотії таки зможе виконати бодай частину свого завданя, коли підняла битву в такім невеликім віддаленю від свого пристановиска. Вжеж при найгіршій виході битви мусимо припустити, що бодай половина з 50 кораблів російської флотії добє ся до владивостоцької пристани, а решта, заким потанє в пропастях моря, завдасть також япаньским суднам чималої шкоди та і потягне неодна з собою у мокру могилу. Небавом почувемо про конєць сеї монструальної розмірами воєнної траґедії.

Політичний перегляд.

В справі скликаня державної ради відбуло ся в суботу пополудни засіданє габінетової ради, яке трвало 1½ години. На сім засіданю не установлено єще речинця скликаня, з огляду на програму праці реческого сойму, однак ухвалено, що першою справою, якою займе ся палата послів в будучій сесії, буде закон про конґруу. Відтак палаті предложать кілька дрібнійших законів, а в межичасї правительство внесе піврічну бюджетову провізорію і торговельний договір з Німеччиною. Також має палата перевести вибори до делегацій.

Угорське пересиленє заострює ся чим раз більше, а малярські послы використовують кожде засіданє сойму, щоби кидати нові жарєва антаґонізму між народ. На суботнішнім засіданю послы опозиційної більшости по черзі промовляли як в найострійшій тоні і прямо провокуючо, грозючи пасивним, а навіть чинним опором против евентуального урядничого правительства і немов то в обороні угорської конституції звивали до борби народ і автономічні інституції. По таких промовах замкнено засіданє і назначено слїдуюче на понеділок, а на нїм прийде під наради внесенє Кошута про автономічну, цлову тарифу.

Жидівскій лїнч в Варшаві єстудував собою цілу Европу не тільки тому, що се жиди, у яких племенна солідарність розвинуна так високо, виступили против жидів, але ще більше і тому, що в загалі в Европі можливі такі прояви примітивного державного устрою. До тепер тільки одна Америка мала включний привілей на лїнчі, та і то вже в послїдних часах, коли адміністрація скріпила ся і відносини упорядчили ся, він став великою рідкостію. Алеж бо варшавскій лїнч досягнув величезних розмірів.

Поверх 40 людей стратило жите а коло 120 є ранених, між ними багато дуже тяжко; коло пів сотки приватних помешкань ріжних конот сплюндровано, а стількож само здемольовано вічних каварень та гостинниць, де управляли ся сходи, розпуста і газард. Сей факт, що само населенє великого міста, приведенє до крайности безпорадками та надужитими шумовин суспільности, звертає ся до насильних способів винищення тої язви, а адміністрація позвалає на таку самовільну розправу, задаючу удар всяким понятям справедливости, — є надто характеристичний, щоби его піднести як симптом будучих еволюцій хоріючої російської держави.

Унітя Швеції і Норвегії дізнає далеко тяжших потрясень, як Австро-Угорщина. Спир веде ся там на тім самім тлі, що Норвегія змагає до цілковитої еманципації від своєї племінної посестри. Дїло дійшло вже там дальше чим у нас, бо ходить не тільки о державні емблеми, але і о цілковитий розділ консулярної служби. Король Оскар всякими можливими спо-

чарського, що завідував цирком. Чорбадія пив саме чорну каву, коли перед ним станув провідник-Турок, покїрно схиливши голову і зложивши руки наохрест на грудях. Чамчан і Микула стояли з боку Провідник почав оповідати, за чим прийшли і хто се такий шукає бранців.

Чорбадія показав ся більше привітним до гостей, як купець, що продає товар. Сам навіть встав і повів усіх трох в ясир. Тільки розмовити ся з ним було годі, провідник мусів бути за товмача.

— Що він каже? Є тут люди з Молдави? — питав ся Микула провідника.

— Каже, що не знає певно. Мусить розпитати.

Ось вони вже і в ясірі. Кругом люди, по-вставали, хто сидів, і дивлять ся на гостей. Микула і Чамчан шукають очима, — чи не побачать кого знайомого. Не пізнають нікого.

— Дайте знати у Скалу, що я тут, Іван Савюк! — крикнув хтось з гурту.

— І в Панівці до Дмитровича!

— В Рїпницю! в Рїпницю! до Василя Гаврилаша!

(Дальше буде).

собами опирає ся сему розділові, а і тепер відмовив санкції консулярному закону, ухваленому норвежским штортінгом. Однак супротив сего подав ся норвежский кабінет до димісії. В письменній димісії сказано, що відмова санкції закона, на яку згодив ся кабінет і штортінг одностайно, а якого переведення домагає ся цілий норвежский народ, не може — по думці міністрів — найти оправданя в дбалости за інтереси Норвегії, а радше загрозувала би самостійному становиску держави і була би проявою личної власти королівської, яка противить ся основній засаді конституційної політики. — Король Оскар і так не міг би здержати на довго волі народа. бо норвежска конституція постановляє, що король тільки два рази може відмовити санкції, а коли мимо сего штортінг ухвалить відкинений закон, він входить в силу мимо відмови санкції; тож поступок норвежских міністрів є тим знаменейшим для заострених відносин між обома братними народами.

ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ. При зміні місяця просимо наших Вп. Передплатників о скорє відновленє передплати, зглядаю о вирівнанє залеглих та о приєднуванє нам нових передплатників.

Н О В І Н К И.

— **Календар.** Ві в торник: руско-кат: Андроніка; римо-кат: Фелікса папи. — В середу: руско-кат: Теодора; римо-кат: Фелікса папи.

— **Руский комітет виборчий до ради міста Львова** подає нам до оголошеня: Взиває ся всіх Русинів виборців до ради міста Львова, щоби при доповняючих виборах, які мають відбутися вже позавтра, відтягнути ся солідарно від голосованя. При послідних загальних виборах зробили Русини все можливе, щоби виведати у рішачючих польских сторонницях хоч кілька місць в репрезентації міста для заступників руского населеня, але всі заходи Русинів, їх найдалше посунена скромність і льояльність та відзив до почутя справедливости і в імє національної згоди не віднесли ніякого успіху. Польські сторонництва перейшли над нами до дневного порядку, бо не хотіли прийняти ані одного кандидата спільно на свої лісти, знаючи, що при виборах голоси що до руских кандидатів розібють ся і знов не вийде ані один Русин до ради столиці краю. І ось надії та задішевне бажанє польских шовіністів сповнили ся, бо на 50 радних ані один Русин не вийшов дефінітивно, та не прийде навіть до тіснійшого голосованя, так що в раді засядуть і сим разом самі Поляки і Жиди. Колиж так, коли одна сема частина населеня міста і автохтонний нарід сего краю не мати-ме ні одного свого репрезентанта в раді престольного руского города, то нехайже Русини витягнуть з того консеквенції і нехай ні один не явить ся до голосованя при завтрішних доповняючих виборах.

— **Гімнастично-вокальний вечір** устроює Товариство гімнастичне «Сокол» в четвер днє 1. червня в салі Фільгармонії у Львові при співучасті Вояц: п-ні Ф. Лопатинської, п. Ів. Климка, п. Т. Шухевича, «Львівського Бояна» і оркестра 80. п. н. Програма: 1) Келер Белля: Увертура з опери «Tempelweibe» відіграє оркестра 80. п. н. 2) Промова. 3) Вправи на коні — відділу «Сокола» — при гальопі «Позір» в укладі д-ра Яр. Лопатинського (Новість). 4) Кишакевич: «До бою!» Мужеский хор «Львівського Бояна». 5) Вправи лісками — питомців дяківської бурси (учеників «Сокола») — при вряі «По морю» Н. Вахнянина (Новість на оркестру, в інструментальній композиції). 6) Деклямація. 7) Вправи тростинками — відділу Соколок і учениць «Сокола» — при «Музиці до вправ» Я. Ярославенка (Новість). 8) а) Маскані: «Арія Сантуці», б) Лисенко Василівска: «Хиба тільки рожаи цвисті» відспіває п-ні Ф. Лопатинська при акомпаніаменті фортепяну. 9) Вахнянин: «Живем, живем!» — (в новім укладі) відспіває муж. хор «Львівського Бояна». 10) Вежі на вільно стоячих драбинках — відділ «Сокола» — при вальсі «Любовці» Я. Ярославенка. Фортепяновий акомпаніамент обняв п. Т. Шухевич.

Початок вечера точно о 7½ год. — **Понівс «Сокола»**, судячи по доселі розпроданих білетах в «Сокольским Базарі» викликає велике заінтересованє в кругах львівских Русинів, а навіть в провінції надходять замовленя білетів.

— **Коронація ікони Матери Божої.** У Львові відбула ся вчера торжественна коронація чудотворної ікони Матери Божої в костелі оо. Єзуїтів. Властиве торжество коронації відбуло ся по полудни на пл. Марійській при безчисленнім здвизі народа. Крім латинського духовенства взяли участь в сім торжестві Пресв. єпископ Хомишин, оо. мітрати Туркевич і Фацевич та кількох крилошан львівської капітули.

— **З закордонної України.** В пресовій комісії в Петербурві предложив представитель міністерства внутр. справ кн. Шаховский, щоби дозволеннє виставляти українські пєси всюди, знести заказ що до улаштуваня спеціального українського театру і формованє труп для виключного виконуваня театральних штук в українській мові. Коли сей проект стане правосильним, то усьне ся крайну, недорічну і дивоглядну постанову, що українські трупи мусять поруч із штукаю укр. виставляти ще й який небудь російский водевіль.

На однім із послідних засідань ніжинського сільско-господарского товариства рішено — як пишуть до «Кієв. Откл.» — звернути ся до правительства (мін. рільництва) із просьбою, аби тому товариству дозволено в его округі улаштувати виклади й розмови про господарські справи в українській мові в губерніях з українским населенєм, а також видавати для українського народу брошури і часописи про сільске господарство о українській мові, як се діє ся в Галичині і Буковині.

— **З Косова.** Кружок аматорів «Рускої Бєсєди» в Косові відіграє днє 4. червня о год. ½9 вечером драму Цеглинського «Кара совісти».

— **Іменованя.** Президія ц. к. гал. краєвої дирекції іменовало тимчасовими податковими адюктами ad personam отсех практикантів: Ів. Гадзівського, Ів. Лотоцкого, Конст. Квігвиньского, Вас. Стельмаха, Йося Левенмута, Мар. Городецкого, Евст. Рожанковского, Руд. Ленгарда, Володим. Сояковского, Мар. Павлушевского, Бол. Топольницького, Йос. Еберля, Йос. Подгурского, Ів. Оберца, Кар. Гумінського, Івн. Гучинського і Омел. Церковняка.

— **Виділ тов-а «Кружок українских техніків» у Відні,** вибраний першими загальними зборами, уконститував ся в отсей спосіб: Голова тов. канд. інж. Ілько Попович; заступник голови тов. студ. мех. Іван Горникевич; писар студ. хем. Волод. Федорович; каснер і бібліотекар канд. інж. Евген Гузар; заступник-відділовий студ. мех. Осип Сенник; члени вадзираючого комітету: тов. інженер Ярослав Стефанович і тов. студ. інж. Орест Даскалюк.

— **Дрібні вєсті.** Винчанє п. Миколи Чавельского з п-ою Оленою Рохкевичівною відбуде ся днє 30. с. м. о годині 8. вечером в архікатедральній церкві св. Юра у Львові. — В Кошицях, заліцицького повіта, заводять ся з днєм 3. червня телеграфічну стацію при тамошнім почтовім уряді. — Оноді зви цив пожар в селі Нагачові, яворівського повіта, всі парохіяльні будинки крім мешкального дому, причім парох о. Михайло Кручковский понє необезпеченої шкоди в збіжжю і господарских знарядях на поверх 5000 К. Огонь повстав від сусіда господаря, котрому згоріли всі будинки. Спалили ся також і чотири будинки двіркі.

Всячина.

— **Нещасливі пригоди.** Вчера саме перед полуднем на ул. Сикстуских хотів 18-літний Болеслав Зоболєвич пустити в рух 3-коловий самоїзд. При тім так незручно поводив ся, що самоїзд вирвав ся ему з рук і сам пігнав ул. Сикстускою в напрямі Ринку. По дорозі переїхав самоїзд три жєнщини і поранив їх дуже тяжко. Перебїгаючи з одної сторони улиці на другу, опер ся аж на паркані коло ул. Косцюшка. Зоболєвича замкнуло до арешту, а самоїзд сконфісковано.

— **Вік зєврят.** Професор Мечніков, з якого іменем можна в остатних літах часто стрітити ся яко з дослідником в Пастерівским інституті в Парижі, замїтив, що чим менше є бактерий в внутрєностях зєврят, тим менше замїтні є зєврхні признаки старости зєврятини. Порівнаймо старого сєавця і старого птаха, як пізнати на них зуб віку? Старого коня або старого пєа пізнати сейчас по гидкім зєврхнім вигляді, по тяжких рухах, витєртых зубах і по сивавім волосі без блєску. Пєс в віці від 12 до 15 літ має на перший погляд всі признаки старечости. Під тим зглядом птахи тримають ся далеко ліпше. Канарок навіть в 24. році житя рухає ся живо як молодий, а своїм зєврхнім виглядом зовсім не вказує на старість. Папугаї задержують довгі літа справдішну молодечість навіть, як би так можна сказати, на умі. «Живість в рухах і споєстерєженя з того, що докруги діє ся, остають у папугаїв і на пізні літа. Так само блєск і

краска пірє зовсім у них не змінє ся. В Пастерівским інституті в Парижі є папугаї, якому числять літа на 65 до 75, але такого віку зовсім по нїм не слід замїтити. Ті прояви потверджують погляд, що птахи далеко довше живють чим сєавці, але у них буває і менше бактерий. Миш вже по кількох літах старіє ся і живє, хоч би навіть мала згинути природною смертю, лєдві що більше понад пять літ, а тимчасом менший від неї канарок доходить до 15 і 25 літ. Проф. Мечніков займає ся тепер означенєм віку птахів. За предмет своїх дослідів він взяв альпєйську слїгурочку, яка живє самотно в гірских околицях і дуже полохлива і тяжко єї спїмати. У того птаха Мечніков замїтив дві стадії у зєврхнім вигляді, іменно сїре пірє у него сивіє як людске волосє. Однак сєї прояви змінє краси пірє не можна на певно брати в тім значїню, що сивіє волосє. Вік дробу звичайно дуже легко пізнати, як се знають мисливі, гандлярі дробу і господині, а судити про вік можна по силі дзоба і кігтів. По пірє годі осудити вік птаха, бо змінє краси пірє може залежати від пори року.

— **Процєс о пожар на кораблі.** В літі мин. року шкільні діти з Нового Йорку вїхали в товаристві своїх родичів на прогульку на море на помості корабля «Сльокум». Підчас прогульки вибух на кораблі огонь, причім згинуло кількосот дітєй і старших осіб. В тій справі відбула ся оноді вже трєта з черги розправа проти капітана того корабля і за кожним разом присяжні судії заявляють, що не можуть видати вердикту.

МАЛИЙ ФЕЙЛЄТОН.

Богдан Лєпкий.

ДУМКИ.

Розспівало ся серце моє,
Як пташина в гаю на калині.
Тільки доля співать не дає.

Тільки буря співучій пташині
Голос з горла вертає у грудь;
Батогами дощів бє по спині,

Голосами вітрів кричать: Тихо будь!

Відлетіли пташки, повсихали квітки,
Осінь йде, з болотами, з дощами.
Одинокий сиджу. Ах, коби хоть листи!
Взяв я шапку та йду за листами.

Той клунок відобрав, той до картки припав,
Тому гроші прислали в потребі,
А тамтой лист дістав, розтворив, прочитав,
І радїє, немов в семім небі.

От, на силу і я дотиснувь до вікна
І питаю: Нема що до мене?
А урядник до шафи іде: «Ні, нема».
Усьміхнувь: «Навіть місце студене».

От такі то листи! Тра до дому іти:
Шкода було моєї дороги.
Дощ, болото і ніч. Вітер гонить листки
І кидє жмутками під ноги.

Мов говорить мені: «Ті листочки дрібні
Були теж і пахучі й зелені
Та писали на них безнастанні дощі
І вітри їх возили студені».

На, возьми, прочитай, що писав на них май
До землі вибираючись в свати!
Прочитавши спокійно до дому вертай,
Ідж вечеру, пий чай та йди спати!

Телеграми

з дня 30. мая.

Прага. Державна рада — як доносить Politik — збере ся аж 14. червня.

Білгород. Король прийняв димісію кабінету Пасіца і поручив провідникови самостійних радикалів, Любі Стояновичови, утворити новий міністерский кабінет.

Токіо. Днє 21. с. м. Рождєственський затопив коло острова Формоза англійский пароход, якого назви не знати. Залозу виратувано.

Нагічеван (на Кавказі). Підчас бою днє 25. с. м. згинуло 22 Вірмен і 2 могометан. Чотири

особи найдено спалені. Число ранених велике. Від двох днів настав спокій. В селі Джуба убито одного Вірменця.

Лондон. З Токіо доносять урядово: Флотя Роджественського в більшій часті знищена. Дванадцять воєнних суден затоплено, або забито. Крім того затонули два воєнні транспортні і два торпедівці.

Берлін. Після найновіших депеш, битва в корейській проливі представляє ся так: Роджественський поділив свою ескадру на три часті. Одна часть плула прямо через корейський пролив найкоротшою дорогою до Владивостока, а друга і третя часть оплила океаном на схід від Япанії, аби перевертати ся через острови Япанські і зі сходу дітати ся до Владивостока. Першу часть флоты знищили Япанці в суботу перед полуднем; затопили два бові судна, три кружляки і вартатовий корабель. Бій тривав не довго. Япанці стратили один кружляк і десять торпедівців.

Вашингтон. В корейській проливі затонули найбільші російські бові кораблі «Орел» і «Бородіно».

Лондон. В битві морській коло острова Чусімо брали участь найкращі російські судна, бо прочі повільніші плывуть до Владивостока довкола Япанії.

Всілякі КУПОНИ

вильосовані

цінні папери

виплачує без потручення провізії або коштів

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ Гіпотечного.

Книгарня Наукового Товариства ім. Шевченка

у Львові (ул. Театральна ч. 1) повідомляє, що має на складі отсі новини: II том «Історії України Руси» Грушівського, II вид. брош. 750 К, опр. в полотно 890 К, опр. в півшкірок 10 К, Лепкого «В горах» гарно оправні по 2 К, «За красою», альманах в честь Кобилянської, брош. 3 К, опр. 4 К. — При замовленю оправлених книжок просимо подавати, якої краски має бути оправа.

Розклад залізничних поїздів від 1. мая 1905. (Час середно-європейский).

Приходять до Львова (головний дворець):		Відходять зі Львова (головний дворець):	
6:00	з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Хирова	6:15	до Іцкан, Яс, Потутор, Керезмезе, Чорткова
6:10	з Іцкан, Чорткова, Калуша, Делятина (чер. Коломию 1/2—3/4 вкл. в нед. і свята), Керезмезе	6:30	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Гусятина
7:30	з Рави рускої, Сокаля	7:30	до Лавочного, Пешту, Калуша, Борислава
7:20	з Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів	8:25	до Кракова, Відня, Берліна, Праги, Хирова
7:29	з Лавочного, Пешту, Борислава, Калуша	8:35	до Кракова, Відня, Праги, Освенціма
7:50	з Рави рускої, Сокаля	9:00	до Самбора, Хирова, Івонича, Н. Санча
8:05	з Станиславова, Жидачева	10:55	до Іцкан, Калуша, Потутор
8:15	з Самбора, М. Ляборча, Сянока, Хирова	9:20	до Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів, Делятина, Заліщик
8:18	з Яворова	11:10	до Белци, Сокаля, Любачева
8:50	з Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги	2:00	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Копичинець, Чорткова, Заліщик, Гусятина
11:45	з Ярослав, Стрия, Борислава	2:40	до Іцкан, Потутор, Калуша, Чорткова, Керезмезе
10:35	з Рашева, Лавочного, Калуша, Любачева	2:50	до Кракова, Відня, Берліна, Праги
11:05	з Коломиї, Жидачева, Потутор, Керезмезе	2:55	до Лавочного, Пешту, Хирова, Борислава, Калуша
11:55	з Підволочиск, Гусятин, Копичинець, Козови	4:10	до Рашева, Любачева, Хирова
1:30	до Кракова, Берліна, Відня, Праги, Н. Санча	4:20	до Самбора, Хирова, Сянока
1:40	до Іцкан, Чорткова, Калуша, Заліщик, Кіц	5:58	до Яворова
11:50	з Самбора, Яска, Сянока, Івонича	5:50	до Коломиї, Жидачева, Керезмезе (1/2—3/4)
2:30	до Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів, Грималова, Гусятин, Копичинець, Козови	6:35	до Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги
3:45	з Стрия, Тухлі (1/2—3/4), Сколього (1/2—3/4)	6:25	до Лавочного, Пешту, Хирова, Борислава, Калуша
4:32	з Яворова	7:30	до Рави рускої
5:00	з Сокаля, Белци, Любачева	9:00	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів
5:25	з Кракова, Берліна, Відня, Праги, Освенціма	10:05	до Перемишля (1/2—3/4 вкл.), Хирова, Івонича
5:45	з Іцкан, Жидачова, Калуша, Новоселці	10:40	до Іцкан, Чорткова, Заліщик, Делятина, Сучави
8:40	до Кракова, Відня, Берліна, Праги, Івонича	10:55	до Самбора, Хирова, Закопаного
9:10	з Іцкан, Чорткова, Потутор, Керезмезе	11:00	до Кракова, Відня, Броцлава, Варшави
9:50	з Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги	11:05	до Підволочиск
9:20	з Самбора, Хирова, Сянока, Яска	11:10	до Стрия, Дрогобича, Борислава
10:20	з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Копичинець, Заліщик, Скали, Івана п. пустого, Гусятин	12:45	до Кракова, Відня, Берліна, Варшави, Праги
10:50	з Лавочного, Пешту, Калуша, Борислава	2:51	до Іцкан, Керезмезе (від 1/2—3/4), Калуша
12:20	до Іцкан, Яс, Царгорода, Жидачева, Заліщик	4:15	до Кракова, Відня, Броцлава, Берліна, Праги
2:31	до Кракова, Берліна, Варшави, Відня, Праги	на дворець «Підзамче»	
7:00	з Підволочиск, Одеси, Київ, Бродів	6:43	до Підволочиск, Бродів, Київ, Одеси, Гусятин
2:15	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Заліщик, Потутор, Івана п. пустого, Скали, Гусятин, Грималова	11:15	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Потутор
5:15	з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Копичинець, Чорткова, Заліщик, Івана п., Скали, Гусятин	2:13	до Підволочиск, Бродів, Київ, Одеси, Гусятин
10:02	з Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів, Копичинець, Чорткова, Заліщик, Івана п., Скали, Гусятин	9:21	до Підволочиск, Київ, Одеси, Бродів

ПОЇЗДИ ЛЬОКАЛЬНІ.

Приходять на головний дворець:	Відходять з головного двірця:
з Брухович від 14/5 вкл. 10/9 6:50, 7:50 рано, 9:55 передпол. (тільки що неділі і римо-кат. свята), 1:45 попол. (тільки що неділі і р.кат. свята); 3:05, 4:16, 5:00 попол., 7:41, 8:55 вечером.	до Брухович (від 14/5 до 10/9 вкл. 5:50 рано, 8:10 рано (тільки що неділі і свята р.кат.); 12:30 попол. (тільки що неділі і свята р.кат.); 2:10, 3:20 попол., 6:10, 7:30 і 7:55 веч.)
з Янова 8:18 рано, 1:15, попол. (від 1/5 до 30/9 вкл.), 4:32 попол., 8:45 вечером (від 14/5 до 10/9 вкл.) і 9:25 вечером (від 14/5 до 10/9 тільки що неділі і свята).	до Рави рускої 11:15 в нощі кожної неділі, до Янова 6:55 рано, 9:15 передпол. (від 1/5 до 30/9 вкл.), 1:35 попол. (від 14/5 до 10/9 вкл. в неділі і свята), 3:08 попол. (від 14/5 до 30/9 вкл.) і 5:58 пополудні.
зі Ширця 10:10 вечер (від 1/6 до 10/9 вкл. в неділі і свята).	до Ширця 1:55 попол. (від 1/6 до 10/9 вкл. в неділі і свята), до Любичів вел. 2:15 попол. (14/5 до 10/9 вкл. в неділі і свята).
з Любичів 10:10 вечером (від 14/5 до 10/9 вкл. що неділі і свята).	

ЗАМІТКА: Час середно-європейский різниця ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейського = 12 год. 36 мин. часу львівського. — Нічні години від 6. вечер до 5:59 рано обведено рамками. — Звичайні білети їзди як і всіні інші білети, ілюстровані провідники, розклади їзди і т. п. можна набувати в містевім бюрі ц. к. держ. залізниць, Пасаж Гавсманя ч. 9.

„Світло церковне“

— з маркою «Salvator» або «Milli» —
I. церковне довге по 77 зр.
II. „ „ „ „ 67 „
I. столове „ 75 „
II. „ „ „ 66 „

правдиве стеаринове (мільове) одно з найлучших, вoble тверде, не коптить і не спливає — дуже поучає ся!

Стеаринове в маркою „Apollo“

I. „Apollo“ церковне довге по 80 зр.
II. „Apollo“ „ „ „ 70 „

I. столове по 76 зр. II. столове по 68 зр. все за 100 клг. (крім транспорту 3 клг. від киля) опиковане даром. — В силас для Церквей на 3 місячний речивець заплати (за готівку 2% опусту).

Торговля світла і літургичного вина

Евгена Мартинця

у Львові, пл. Уїї Берест. ч. 5. (4—4)

Цілий дохід призначеній на будову Руского Народного Театру у Львові.

Ярослав Лопатинський.

Русалка,

вальс на фортепьяно.

— Ціна 2 К; голоси на орхестру 3 К. —

Моя думо...

Слова І. Гаврилюка.

Пісня про сопран або тенор. — Ціна 1 К.

Набути можит у всіх книгарнях; головний склад в Книгарни товариства ім. Шевченка у Львові ул. Театральна ч. 1.

Читайте!

Читайте!

Повне виданє Творів ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

коштує лише 2 корони!

Товариство „Прочьвіти“ бажаючи, шоби в кожній руській хаті находили ся Твори Тараса Шевченка, видано сіми днями найдешевший збірник сіх творів п. з. „ПОЕЗІЯ Т. ШЕВЧЕНКА“. Книжка, оправлена в полотно з золоченими витисками, може бути найгарнійшою окрасою руських хат. Папір велішовий, формат на взір європейських класиків, сторін 698.

При замовленю 10 прим. даємо 10% опусту. Висилає ся тільки за надісланем 2 кор. 30 сот. на адресу: КАНЦЕЛЯРИЯ «ПРОСЬВІТИ» у ЛЬВОВІ (Ринок ч. 10).

Товариство взаїмного кредиту

„Джістер“

стоваришене зар. з обмеженою порукою у Львові (Ринок ч. 10)

приймає вкладки до опроцентования на 4 проц і оплачує за вкладчиків податок рентовий; для ошадження коштів послани можна присилати гроші чеками Щадницької поштової; вкладати може кожний, навіть і нечлени; на жаданє звертає ся вкладку кожного часу, навіть без виповідження (за есконтом).

ПОЗИЧКИ уділяє «Джістер» своїм членам на 6 проц сплату гіпотечних позичок розкладає ся до 15 літ; при 30 ратах 1/2-річних вносять рата амортизаційна (на капітал і відсотки) 5%; до позичок вимагає ся першої гіпотекі або доброї поруки.

На парцеляцію і купню більших обшарів треба звертати ся за позичками до «Джістера».

Членами можуть бути тільки члени обезпечені в «Джістрі».

Чистий зиск розділяє ся межі членів яко дивіденди від уділів і на добродійні цілі. — Дотепер уділів «Джістер» на церкви, бурса, школи і т. д. 31.738 К.

Стан фондів Товар. кредиту «Джістер» 31/12 1904

Вкладки: 1,783,673 К.
Уділи членів: 133,117 К.
Ф. резервовий і ин.: 26,576 К.
Позички уділені: 1,616,402 К.
Цінні папери: 123,627 К.
Львовації: 169,456 К.
На рах. біжучім: 81,988 К.

Житку CORIA можна набувати в „Сонільнім Базарі“ у Львові і у всіх торговлях вкраю.